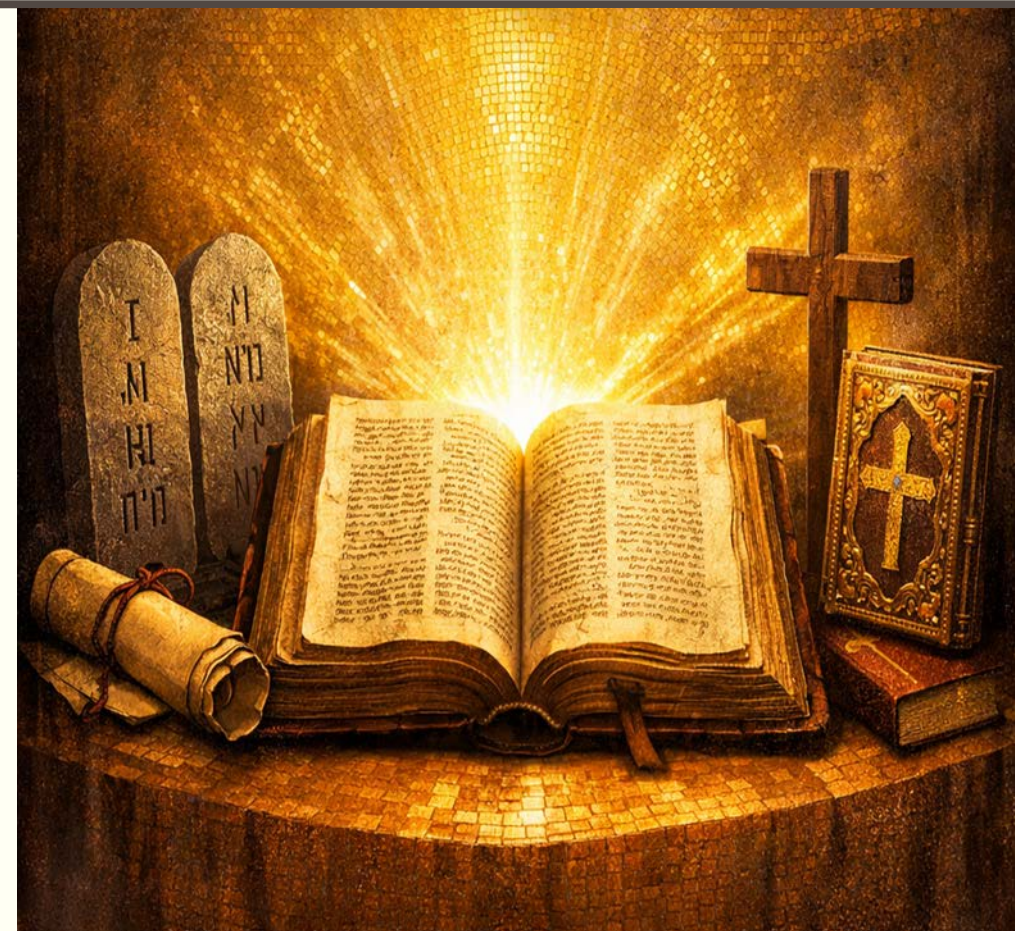

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

07 – Η χρήση της Παλαιάς Διαθήκης
από τον Ιησού Χριστό (γ' μέρος)

Η πρόταση ΙΙΙ: Η Π.Δ. ως τελική και απόλυτη αυθεντία

Η Παλαιά Διαθήκη αποτελούσε την τελική και απόλυτη αυθεντία στην οποία ο Κύριός μας προσέφευγε πάντοτε χωρίς απολογία στις αντιπαραθέσεις Του με τους επικριτές Του, προκειμένου να δικαιώσει τις διεκδικήσεις Του, να προασπίσει την εξουσία Του και να τεκμηριώσει τις κρίσεις Του. Παράλληλα, θα δούμε τις προσπάθειες πολλών να εξηγήσουν ορθολογιστικά ή ακόμα και να υποβαθμίσουν ριζικά την εγκυρότητα της μεταχείρισης της Π.Δ. από τον Κύριό μας, ιδιαίτερα στα σημεία εκείνα όπου αυτή συγκρούεται με τα δικά τους κριτικά συμπεράσματα, σχετικά με την προέλευση και φύση των Εβραϊκών Γραφών.

Περίληψη της παρουσίας

Εδώ αναλύουμε τη θεμελιώδη σημασία και την απόλυτη αυθεντία που απέδιδε ο Ιησούς Χριστός στην Παλαιά Διαθήκη, τονίζοντας ότι η διδασκαλία Του δεν κατήργησε, αλλά εκπλήρωσε τον Μωσαϊκό Νόμο. Έτσι επεξηγούμε πως οι συγκρούσεις του Κυρίου με τους Φαρισαίους δεν αφορούσαν το γεγραμμένο κείμενο, αλλά τις ανθρώπινες παραδόσεις και τη σχολαστική νομικίστικη ερμηνεία, που απέκρυπταν το αληθές πνεύμα του Θεού. Υπογραμμίζουμε επίσης ότι η μεσσιανική αυτοσυνειδησία του Ιησού ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη με τις προφητείες των Γραφών, τις οποίες θεωρούσε αδιάψευστη αποκάλυψη του θείου θελήματος.

Μέρος τρίτο: Η Παλαιά Διαθήκη
ως τελική και απόλυτη αυθεντία

1. Η αυθεντία του Νόμου και η πνευματική του διάσταση

Περίληψη

Το κεφάλαιο αυτό εστιάζει στην υπέρτατη αυθεντία που απέδιδε ο Ιησούς στον ηθικό νόμο και τον Δεκάλογο ως μέσο για την αιώνια ζωή. Περιλαμβάνει την επιβεβαίωση του θείου θελήματος για τον γάμο, τη συμμόρφωση με τις μωσαϊκές διατάξεις και την ανάγκη για πνευματική αναγέννηση. Επίσης, αναλύεται η σύγκρουση με τη φαρισαϊκή σχολαστικότητα και η ανάγκη ερμηνείας της Γραφής με βάση το Πνεύμα και το έλεος.

1. Η υπέρτατη αυθεντία του ηθικού νόμου

Η υπέρτατη αυθεντία την οποία ο Κύριός μας απέδωσε στην Παλαιά Διαθήκη διακρίνεται και πάλι με τον πλέον εμφανή τρόπο στις διαμάχες Του με τους θρησκευτικούς ηγέτες της εποχής Του. Είναι σαφές ότι η τήρηση του ηθικού νόμου που περιλαμβάνεται στον Δεκάλογο αποτελούσε γι' Αυτόν, όπως και για εκείνους, το θεόθεν ορισμένο μέσο για την είσοδο στην αιώνια ζωή. «Ει δε θέλεις εισελθείν εις την ζωήν», είπε, «τήρησον τας εντολάς»· και εν συνεχεία προχώρησε στην απαρίθμηση ορισμένων εξ αυτών λεπτομερώς· «μη φονεύσεις, μη μοιχεύσεις, μη κλέψεις, μη ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα και τη μητέρα» και «αγάπα τον πλησίον σου ως εαυτόν» (Ματθ. 19:17-19).

2. Ο Γάμος και η συμμόρφωση με τον Μωσαϊκό Νόμο

Σε μια άλλη περίπτωση, δήλωσε δογματικά ότι το θείο θέλημα αναφορικά με τον θεσμό και τον σκοπό του γάμου είχε διατυπωθεί αμετάκλητα σε δύο περικοπές της Γένεσης: α) «Ἄρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς»· και β) «Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού, και ἔσονται οι δύο εις σάρκα μίαν» (Μάρκ. 10:6.7· Γέν. 1:27· 2:24).

3. Ο σεβασμός του Ιησού προς τις νομικές διατάξεις

Το ότι ο Κύριός μας παραμέρισε με οποιονδήποτε τρόπο τον Νόμο του Μωυσή είναι αναληθές βάσει των αποδείξεων (βλ. Ματθ. 5:17-19)· και η ετοιμότητά Του να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Νόμου σε συγκριτικά δευτερεύοντα ζητήματα μπορεί να καταδειχθεί από την εντολή Του προς τον λεπρό να εμφανιστεί στον ιερέα (Μάρκ. 1:44), από τον σεβασμό Του προς τον ιουδαϊκό νόμο περί αποδείξεων (Ματθ. 18:16· Ιωάν. 8:17) και από την καταβολή του φόρου του ναού (Ματθ. 17:24 κ.ε.).

4. Πνευματική αναγέννηση έναντι νομικιστικού φορμαλισμού

Όμως ο Κύριός μας γνώριζε ότι προτού οι ηθικές απαιτήσεις του θείου νόμου μπορέσουν να τηρηθούν πλήρως από τον αμαρτωλό άνθρωπο, ήταν απαραίτητη μια νέα γέννηση· και εξέφρασε την έκπληξή Του που ο Νικόδημος, ο «άρχων του Ισραήλ», δεν γνώριζε ότι η υπόσχεση αυτής της νέας γέννησης είχε δοθεί στην Παλαιά Διαθήκη· «Σε διαβεβαιώνω απόλυτα, αν κάποιος δεν γεννηθεί από επάνω, δεν μπορεί να δει τη βασιλεία του Θεού» (Ιωάν. 3:3.10). Προφανώς είχε κατά νου μια περικοπή όπως τον προφήτη Ιεζ. 36:25-27: «Και δώσω υμίν καρδίαν καινήν και πνεύμα καινόν δώσω εν υμίν».

5. Η αντιμετώπιση της φαρισαϊκής σχολαστικότητας

Ο Κύριός μας ήρθε σε σύγκρουση με τους Φαρισαίους όχι επειδή εναντιωνόταν στον γραπτό λόγο του Νόμου, στον οποίο τόσο Εκείνος όσο και εκείνοι βασιζόνταν, αλλά επειδή κατά την κρίση Του ο φορμαλισμός και η νομικίστικη (δικολαβίστικη) του νομικού συστήματος, το οποίο οι Φαρισαίοι είχαν επιβάλει πάνω στον Νόμο, τους καθιστούσε αναίσθητους στον ζωντανό λόγο του Θεού· τους παραπλανούσε στο να νομίζουν ότι η τήρηση των δικών τους κανόνων και κανονισμών θα εξασφάλιζε αναπόφευκτα τη θεία εύνοια, και τύφλωνε τα μάτια τους απέναντι σε Εκείνον, στον οποίο ο θείος Νόμος έβρισκε την τέλεια εκπλήρωσή του.

6. Παρερμηνείες των εντολών και οι πρακτικές ακυρώσεις

Αυτό που προκάλεσε την αντίθεσή Του ήταν πράγματα όπως η λεπτολογία που δικαιολογούσε την πρακτική του κορβανά (ταμείου του ναού)· το εσφαλμένο συμπέρασμα ότι η εντολή να αγαπά κανείς τον πλησίον του συνεπαγόταν ότι πρέπει να μισεί τους εχθρούς του· ο περιορισμός της θείας απαγόρευσης του φόνου και της μοιχείας στις συγκεκριμένες πράξεις του φόνου και της μοιχείας· η παραδοχή ότι οι μόνοι όρκοι που πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη ήταν εκείνοι που γίνονταν με την πραγματική χρήση του θείου ονόματος· και η επέκταση της ρήτρας εξαίρεσης στον νόμο του διαζυγίου, ώστε να επιτρέπεται το διαζύγιο «για οποιαδήποτε αιτία».

7. Η ανάγκη ερμηνείας της Γραφής «εν Πνεύματι»

Εξ αιτίας όλων αυτών, ο Κύριός μας προέτρεψε τους Φαρισαίους να «μαθητεύσουν» ξανά και να μάθουν να ερμηνεύουν το γράμμα επιμέρους χωρίων της Γραφής υπό το φως του Πνεύματος, που διαπνέει τη Γραφή ως σύνολο. Όταν κατηγόρησαν τους μαθητές Του ότι βεβήλωσαν το Σάββατο κόβοντας στάχια, όχι μόνο τους ζήτησε να θυμηθούν το προηγούμενο γεγονός του Δαβίδ, όταν το Σάββατο έφαγε τους άρτους της προθέσεως, αλλά τους επεσήμανε ότι αν γνώριζαν τη σημασία της αποκάλυψης του Θεού στα λόγια «Έλεον θέλω και ου θυσίαν», δεν θα είχαν καταδικάσει τους αθώους (Ματθ. 12:4-7· Ωσηέ 6:6).

2. Η βασιλεία του Θεού, η μέλλουσα
ζωή και η αληθινή λατρεία

Περίληψη

Εδώ εξετάζουμε την προσφορά της Βασιλείας στους αμαρτωλούς και η βιβλική τεκμηρίωση της ανάστασης των νεκρών έναντι των Σαδδουκαίων. Υπογραμμίζεται η υπεροχή του θείου λόγου έναντι των ανθρωπινων παραδόσεων και η αναγνώριση της μεσσιανικής ταυτότητας του Ιησού μέσα από τον αίνο των νηπίων και τους Ψαλμούς.

8. Τονισμός της προσφοράς της σωτηρίας στους αματωλούς

Αν οι Φαρισαίοι γνώριζαν τη σημασία της αποκάλυψης του Θεού στα λόγια «Έλεον θέλω και ου θυσίαν», δεν θα είχαν καταδικάσει τους αθώους (Ματθ. 12:4-7· Ωσηέ 6:6). Και ήταν στο ίδιο χωρίο του Ωσηέ που τους προέτρεψε να πάνε και να μάθουν πόσο απόλυτα σύμφωνη με το θείο θέλημα ήταν η προσφορά της Βασιλείας του Θεού όχι στους αυτοδικαιώμενους, αλλά στους αματωλούς, οι οποίοι είχαν επίγνωση της απελπιστικής τους ανάγκης (Ματθ. 9:12.13).

9. Η πίστη στην Ανάσταση - τεκμηρίωση της μέλλουσας ζωής

Όταν οι Σαδδουκαίοι προσπάθησαν να χλευάσουν την πίστη στη μέλλουσα ζωή (ανάσταση) θέτοντας μια υποθετική κατάσταση στην οποία –υπό την προϋπόθεση της ζωής μετά θάνατον– η τήρηση του νόμου του ανδραδελφικού γάμου (Δευτ. 25:5 κ.ε.) θα κατέληγε σε άτοπο, Εκείνος δήλωσε ότι πλανώνται οικτρά, λόγω άγνοιας των όσων υποδηλώνουν τα θεία λόγια που είναι καταγεγραμμένα στο «βιβλίο του Μωυσή»: «Εγώ ειμι ο Θεός Αβραάμ και ο Θεός Ισαάκ και ο Θεός Ιακώβ» (Μάρκ. 12: 26).

10. Θείοι νόμοι έναντι ανθρώπινων ενταλμάτων

Σε όλους εκείνους που με εκούσια άγνοια έκαναν αυτές τις ψευδείς παραδοχές και έβγαζαν αυτά τα εσφαλμένα συμπεράσματα από τη Γραφή, και βασίζονταν σε ανθρώπινες παραδόσεις για τη σωτηρία, ο Κύριός μας εφάρμοσε τα λόγια που είπε ο Θεός μέσω του Ησαΐα για εκείνους που συνδύαζαν τη λατρεία του Θεού με την επιμονή στην υπακοή στις δικές τους παραδόσεις: «Ο λαός ούτος τοις χείλεσί με τιμά, η δε καρδία αυτών πόρρω απέχει απ' εμού· μάτην δε σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας εντάλματα ανθρώπων» (Μάρκ. 7:6-7· Ησ. 29: 13).

11. Ο αίνος των νηπίων και η αλήθεια των Ψαλμών

Πόσο πιο αγαπητή στην καρδιά του Κυρίου μας ήταν η τιμή που Του απέδωσαν τα παιδιά στον ναό, όταν ύψωσαν ξανά την ιαχή που είχαν ακούσει την Κυριακή των Βαΐων: «Ωσαννά τω υιῷ Δαυίδ». Κάθε άλλο παρά ενοχλημένος ή αγανακτισμένος από τη συμπεριφορά των παιδιών, αναγνώρισε ότι στην πραγματικότητα ήταν οι αντίπαλοί Του, οι αρχιερείς και οι γραμματείς, εκείνοι που ελέγχονταν από τα παιδιά· και ήταν στην αλήθεια που αποκαλύπτεται στον όγδοο Ψαλμό που επέστησε την προσοχή τους: «Ουδέποτε ανέγνωτε ότι εκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων κατηρτίσω αίνον;» (Ματθ. 21:16· Ψαλμ. 8:2).

3. Η Παλαιά Διαθήκη ως μαρτυρία για τον Χριστό

Περίληψη

Αυτό το μέρος της παρουσίασης αναδεικνύει πώς η Παλαιά Διαθήκη δείχνει διαρκώς προς τον Χριστό, χωρίς τον οποίο παραμένει ημιτελής. Ο Ιησούς παρουσιάζεται ως ο προφητευμένος από τον Μωυσή και ο Κύριος στον οποίο αναφέρθηκε ο Δαβίδ, συμμετέχοντας στη θεία κυριαρχία.

12. Η Παλαιά Διαθήκη δείχνει διαρκώς προς τον Χριστό

Στα λόγια που καταγράφονται στο Ιωάν. 5:39-47 έχουμε μια άλλη σαφή δήλωση της φύσης της σύγκρουσης μεταξύ του Κυρίου μας και των αντιπάλων Του. Σε αυτή την περικοπή δεν τους καταδικάζει επειδή ερευνούν τις Γραφές ή επειδή νομίζουν ότι θα βρουν σε αυτές την αιώνια ζωή· «Εσείς μελετάτε με ζήλο τις Γραφές, με την πεποίθηση πως σ' αυτές βρίσκει κανείς την αιώνια ζωή· ακριβώς όμως αυτές είναι που δίνουν μαρτυρία για μένα» (5:39). Τους επιτίθεται επειδή δεν βλέπουν ότι η Π.Δ. δείχνει διαρκώς πέρα από τον εαυτό της, προς Κάποιον που επρόκειτο να έρθει, χωρίς τον Οποίο αυτή παραμένει ουσιαστικά ημιτελής και ατελώς συντονισμένη· «Κι όμως δεν είστε πρόθυμοι να έρθετε κοντά μου, για να βρείτε την αληθινή ζωή» (στ. 40).

13. Ο Ιησούς ως ο μελλοντικός και υπέρτερος προφήτης

Στην πραγματικότητα κοιτούσαν τη Γραφή αποκομμένη από τον ζωντανό Θεό που την ενέπνευσε και ο οποίος εξακολουθούσε να μιλά και να προσφέρει στους ανθρώπους το δώρο της αιώνιας ζωής, έτσι ώστε όταν ήρθε ο Χριστός «εν τῷ ὀνόματι του Πατρός», με την αυθεντία Του και ως απεσταλμένος Του, Τον απέρριψαν. Είχαν εναποθέσει την ελπίδα τους στην πρόβλεψη του Μωυσή ότι ο Θεός θα εξαφάνιζε όλους τους εχθρούς τους μπροστά τους· αλλά ο Μωυσής, τους λέει ο Κύριός μας, ήταν ο κατήγορός τους, διότι ο Θεός είχε πει στον Μωυσή ότι θα εγείρει έναν προφήτη όμοιο με αυτόν, στον οποίο ο Ισραήλ όφειλε να υπακούει (Δευτ. 18:18).

14. Ο Ιησούς ως «Υιός του Δαβίδ» και Μεσσίας

Δεν είχε ο Κύριός μας μόνο τη συνείδηση ότι αυτή η προφητεία του Μωυσή έβρισκε την εκπλήρωσή της στο πρόσωπό Του. Υπήρχε επίσης μια προφητεία του Δαβίδ η οποία σαφώς είχε βαθιά σημασία γι' Αυτόν. Αυτό έρχεται στην επιφάνεια όταν ο Κύριός μας ερωτά τους Φαρισαίους για την επάρκεια του όρου «Υιός του Δαβίδ» ως πλήρους περιγραφής του Μεσσία. Διότι ο Δαβίδ, μιλώντας –όπως δηλώνει ρητά ο Κύριός μας– υπό θεία έμπνευση, υπέδειξε ότι ο μεγαλύτερος Υιός του μεγάλου Δαβίδ ήταν στην πραγματικότητα ο Κύριος του Δαβίδ, ο οποίος συμμετέχει στην κυριαρχία του ίδιου του Θεού (Ματθ. 22:43-44· Ψαλμ. 110:1).

15. Ο Ιησούς ως ο προφητευμένος Κύριος του Δαβίδ

Η βιβλική έρευνα συγκλίνει στο ότι ο Ψαλμός 110 αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μεσσιανικά κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης, με καθοριστική επίδραση στη χριστολογική θεολογία της Καινής Διαθήκης. Το κεντρικό του ερώτημα είναι: Πώς ο Μεσσίας μπορεί να είναι ταυτόχρονα “υιός του Δαβίδ” και “Κύριος του Δαβίδ”; Ο ψαλμός παρουσιάζει έναν βασιλιά που υπερβαίνει τον ιστορικό Δαβίδ και τους απογόνους του. Συνδυάζει βασιλική και ιερατική εξουσία· η Κ.Δ. αποδίδει στον Ιησού συμμετοχή στη θεία κυριαρχία, όχι απλώς ανθρώπινη βασιλεία. Ο Ιησούς δεν είναι μόνο Μεσσίας, αλλά ο Κύριος που μετέχει στη θείκη εξουσία του Θεού.

Ανακεφαλαίωση

Ενότητα 1: Η Π.Δ. ως τελική και απόλυτη αυθεντία

- Υπέρτατη αυθεντία του ηθικού νόμου: Ο Ιησούς αναγνώρισε τον Δεκάλογο ως το θεόθεν ορισμένο μέσο για την είσοδο στην αιώνια ζωή.
- Επικύρωση θεσμών: Επιβεβαίωσε το αμετάκλητο του θείου θελήματος για τον γάμο, βασιζόμενος στις περικοπές της Γένεσης.
- Σεβασμός στις νομικές διατάξεις: Συμμορφώθηκε με τις μωσαϊκές διατάξεις (π.χ. καθαρμός λεπρού, φόρος ναού), αποδεικνύοντας ότι δεν παραμέρισε τον Νόμο.
- Πνευματική αναγέννηση: Τόνισε την ανάγκη για μια «νέα γέννηση» (κατά την υπόσχεση του Ιεζεκιήλ), προκειμένου ο άνθρωπος να τηρήσει πλήρως τις ηθικές απαιτήσεις του Νόμου.

Ενότητα 2: Συγκρούσεις με τις ανθρώπινες παραδόσεις

- Αντιμετώπιση φαρισαϊκού νομικισμού: Ο Ιησούς δεν εναντιώθηκε στον γραπτό Νόμο, αλλά στον φορμαλισμό που απέκρυπτε τον ζωντανό λόγο του Θεού.
- Ερμηνεία «εν Πνεύματι»: Προέτρεψε σε μια ερμηνεία της Γραφής με βάση το έλεος και το πνεύμα («Έλεον θέλω και ου θυσίαν»), αντιπαραθέτοντας τους θείους νόμους στα ανθρώπινα εντάλματα.

Ενότητα 3: Η Παλαιά Διαθήκη ως μαρτυρία για τον Χριστό

- Χριστολογική κατεύθυνση: Η Π.Δ. δείχνει διαρκώς προς τον Χριστό, χωρίς τον οποίο παραμένει ημιτελής.
- Ο Ιησούς ως προφητευμένος Μεσσίας:
 - Είναι ο «Προφήτης» που προανήγγειλε ο Μωυσής.
 - Είναι ο «Κύριος του Δαβίδ» (Ψαλμός 110), ο οποίος δεν είναι απλώς ένας ανθρώπινος βασιλιάς, αλλά μετέχει στη θείκη εξουσία.

ΘΕΡΜΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗ ΣΑΣ
